

Soome-keel. Ta on Ungria keelega sugulane ning üks tütrelse suurest Altai keelset; ta häälega tähtede fogu on suurem, kui Saksa keele häälega tähtede fogu, ja kõlab palju mahedamini, kui Venekel, ta oma ristka muutmise käänudega läib ta mõlemist üle, sedi ta peasona muutmises leiamme 15 muudet, mis läbi tööf koha ja aea-olelud osavaste ja peeneste wöib välijja ütelsa; aerasõna muutes leiamme s pöhjus - olekut eht infinitivi ja üle selle üls juur logu isearasifuid aea- ja wiisi muuteid, millede läbi tööf isearasifud aerasõna muuted peeneste ja täisi targu anda wöib, mis teistes keeltes mitte ei ole. Ülemad keele-murbed on: Idu-keelemurre, Helsingi ja Abo linna ümberlaudu (sennest ta Soomlaste kirjakeel on sünnitud) ning Kareelia, keelemurre, ja siis viimaks Taa-wastense keelemurre, Väärne Soomemaal. Soomlaste kirjanduse wara on nii kaugelt kui seda luuletuseks nimetada wöib, rahvalik, siiski viimaste 30 aasta sees on ta ta suure kooli õpe-keeliks tõusnud.

Mende suure fogu rahhwa laulude seest on läbi paganate sarnane komme leida, ning isearanes ülduskest. Ka on sell lauluriffa rahhwali oma hea fogu fosja ja muid laule. Kõige tähtsam ja suurem laulu fogu on auusast ja kuulsast Dr. Lõnnrotist loogitud, kottusätitud ja silitud,

ning kannab nime „Kalevala.“ Ka on neil palju wana rahhwa sõnu ja mõistatusi ning rahhwa lauludes palju nassis ja imelikuid sõna sõerdusi; riium eht töne kõls puudub lauludel, aga alliteration ehk tähtede heli, täidab selle puuduse täitsa ära. Laulud on änamiste föik Trohhäuse mõdedul luuletud mis nõnda saiavad: (Siehe „Gesti kirjameeste seltsi“ Jahrbuch 1878 pag. 85) (— ~ — | — ~ —). Kõige loomulikum on 4 jalgne trohhäus, mis nõnda läib:

- 1) Raua fauni lalda matnud
Laiad sume lademed;
Raua laheid laineid matnud
Seiswad jääde sademed.
Sagest sulatasid matte
Ustsid hangge ajasse.
- 2) Aga lahetordse fatte
Saib sa tubli turjale;
Talw su priiuist pigistanud
Oõ kuis see full wastu werd.
Usjata sa higistanud?
Usjata ja otsid merd?

Mende „issa meie“ hattab nõnda: „isa meidän“ (parem: meidän isämme) josta olet taiwaissa, phhitetty olsoon sinun nimesi j. n. edasi. Soomemaal kuuljamad laulikud on: Ohsanen, Kihander,